

Клептомания – ранна диагностика и лечение (педагогически и психологични задачи)

Пламен Кьосев

***Kleptomania - early diagnostics and treatment (pedagogical and psychological problems):** The article discusses issues related to the etiology, diagnosis and treatment of kleptomania including the incorporation of homeopathic medicines in the treatment process*

Keywords: kleptomania, behavioral addiction, monomania, diagnosis, treatment

ВЪВЕДЕНИЕ

Клептоманията е болезнено пристрастие към дребните кражби, като кражбите не са с цел на обогатяване, а с цел на получаване на удоволствие от самия процес на кражба и на лъжата, както и от собствената изобретателност. Клептоманите често израстват в заможни семейства където няма нужда от дребни кражби за оцеляването. Централно звено в процеса, както и при хазарта и емоционалната тръпка. [5]

Клептоманията е от раздела на мономаниите /класифицирана още от Eskirol/ и според повечето автори е свързана с нарушение на мозъчното кръвообращение. Характерна черта за всички видове адикции и в частност на клептоманията е непреодолимото желание да завладеят дадената вещ/пари, като акта на кражба предизвиква необикновен психо-емоционален подем и разрядка сравним със сексуалното удовлетворение. [4]

ИЗЛОЖЕНИЕ

В патопсихологията на клептоманията като поведенческа зависимост са вплетени волеви разстройства и разстройства на влеченията [6]. В психопатологическите невронни връзки са задействани емоционално-волевите зони свързани с чувството на страх, вина, срам. Стереотипа на поведение се заражда и закрепя психопатологичния комплекс още в ранно детство. Със годините невронните връзки поддържащи комплекса се „разрастват и задълбочават“, завладявайки ядрото на личността. Периодично събиращото се напрежение в невронните връзки включва стереотипа на модела на поведение, съпровождайки се с непреодолимото желание и съответно акта на кражбата и психо-емоционална разрядка, по време на кражбата.

Кражбата за клептоманите не е начин на решаване на психологическите проблеми и не е начин за забогатяване, за тях е важен самият акт на кражба, който всъщност е способ на намаляване на вътрешния дискомфорт и на напрежението. Откраднатите вещи не са нужни на клептоманите, те просто ги събират, а понякога даже ги връщат обратно.

За поставяне на диагнозата клептомания са важни следните критерии:

- 1) Повтарящ се във времето неуспешен опит за съпротива на желанието за осъществяване на кражба, от което лицето няма нужда или което няма реална ценност за лицето;
- 2) Увеличаващо се непосредствено преди кражбата напрежение;
- 3) Чувство на удовлетворение и облекчение по време на или веднага след кражбата;
- 4) кражба се осъществява „без асистенти“ т.е. клептоманът краде сам, а не в група;
- 5) Клептоманите нямат съзнание за болест и не желаят да се лекуват. [5]

От една страна е важно да се диференцира „умишленият крадец“ от клептомана, а от друга страна да се търсят причините за клептоманията при децата [4]. Според психоаналитиците има 6 обяснения за клептоманията:

- 1) Способ на възстановяване на загубените отношения майка-дете;
- 2) Акт на агресия;
- 3) Защита от страха за повреждания (възможно търсене на пенис от жените или от кастрационна тревога при мъжете)
- 4) Способ на получаване на наказание;
- 5) Способ за възстановяване или увеличаване на самооценката;
- 6) Във връзка и като реакция на семейна тайна или заплаха за развод при родителите;

Една или няколко от тези категории са применими към възрастните клептомани.

Деца, описвайки чувствата си в момент на кражба казват, че не са могли да не откраднат, че «нещо ги е карало да го направят».[5]

Задачата на родителите е да видят навреме отклоненията в поведението на децата си; на педагозите и психолозите при учебните заведения е навреме да оценят обстановката около децата и изменението в поведението им, за да видят първите признаци на проявяване на мономания една от които е клептоманията. [4]

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Лечението на клептоманията е възможно (моят опит го е доказал)! Лечението в ранното развитие на разглежданият проблем е достатъчно успешно (или напълно и безвъзвратно излекуване на синдрома) в разрез на хомеопатичното подобие. Но във хомеопатията; главно са дълбоко скритите психологически разстройства и това как те се проявяват външно. Цялата сума от симптоми и техните външни признаци на вътрешният психологически процес, остават като най точни показатели за избора на подобие (симилиума), на хомеопатични препарати и за последователността на лечение. [3]

По принцип, без детайлно разглеждане на всеки случай и в общата картина на клептоманията, са отбелязани два типа най често срещани хомеопатични препарати в лечението. При пациентите от женски пол това са сулфур, лахезис и калции карбоникум[2], при пациентите от мъжки пол това са сулфур, нукс вомика, калции карбоникум[2], като допълнението от хомеопатични препарати към последователността на лечение се определя от опитен хомеопат съвместно с психолог. [1]

ЛИТЕРАТУРА

[1] Кент Дж.Т. Реперторий хомеопатических лекарств 1997

[2] Кларк Д.Х. Словарь практической Materia Medica 2007

[3] Култер К.Р. Портреты хомеопатических препаратов. 2009

[4] Суханов С.Л. Психиатрия

[5]http://mpci.ru/psihologicheskie_osobennosti_detskoj_i_podrostkovoj_kleptomanii_kak_sochial_noe_yavlenie.shtml

[6] MedLinksRu

За контакти:

Пламен Ангелов Кьосев, психолог-хомеопат, Москва, Руска Федерация, ул. Савинская набережная д.25; «Газпром автоматизация»; завеждащ кабинет психологическо разтоварване; тел.: 007 9263776046; e-mail: 9263776046@mail.ru

Докладът е рецензиран.